

Inarin kunta
Ympäristöyksikkö

Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueen terveydensuojelun valvontaohjelma 2020–2024

SISÄLTÖ**Sivu**

1. Johdanto.....	3
1.1 Kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtävät	3
2. Henkilöstö, yhteystiedot	4
3. Valvonnan maksullisuus	4
4. Suunnitelmallinen valvonta	4
4.1 Valvontakohteiden kartoitus ja kohdeluettelo	4
4.2 Valvonnan painopistealueet	5
4.2.1 Inarin ja Utsjoen valvonnan painopisteet ohjelmakaudella 2020–2024:	5
4.3 Tarkastusten määrittely ja sisältö.....	5
4.4 Tarkastussuunnitelma.....	6
4.4.1 Valvontakohteiden riskinarviointi, tarkastustiheys ja tarkastukseen käytettävä aika.....	6
5. Valvontanäytteet ja niiden tutkiminen	7
6. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi.....	8
7. Valvonnan voimavarojen riittävyys.....	8
Liite 1. Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyypit, niiden riskiluokka, tarkastustiheys ja tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika.....	9
Liite 2. Valvontakohdetyypin tarkastusten sisältö.....	11
Liite 3. Laboratorioiden yhteystiedot.....	16

1. Johdanto

1.1 Kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtävät

Terveydensuojelulain (763/1994) tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä. Lain tavoitteena on myös ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveydensuojelulain mukaan kunnilla on päävastuu terveydensuojelun toteuttamisesta. Kunnan tehtäviin kuuluu terveydensuojelulain mukaisten kohteiden säännöllinen valvonta, terveydensuojelusta tiedottaminen sekä terveydensuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestäminen. Inarissa ja Utsjoella terveydensuojeluviranomaisena toimii Inarin kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto. Terveydensuojelun valvonnan toteutus kuuluu Inarin kunnan ympäristöyksikölle.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kuntien on laadittava terveydensuojelun valvontasuunnitelma, jonka laatimista ohjaavat terveydensuojelulaki, valtioneuvoston asetus kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta ja valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kunnan valvontasuunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1. tarkastusten sisällön määrittely
2. valvontakohteiden tarkastustiheys
3. kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen
4. valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi; sekä
5. hyväksytyt laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

Valvira ja Ruokavirasto ovat laatineet yhteistyössä Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2020–24. Terveydensuojelun valtakunnallinen valvontaohjelma on sisällytetty osaksi tätä laajaa kokonaisuutta ja se ohjaa kuntien terveydensuojelun valvontaa.

Säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi kunnan terveydensuojelun valvontaan kuuluu ilmoitusten käsittely, asumisterveyteen liittyvät tarkastukset, epidemiaselvitykset, lausuntojen antaminen, kuntalaisten valitukset ja niihin liittyvät selvitykset ja valvontatoimet. Voimavaroja vaativat lisäksi toiminnan suunnittelu ja seuranta, laskutus, neuvonta ja ohjaus. Myös näiden tehtävien hoitamiseen on varattava riittävästi aikaa kokemukseen ja riskinarviointiin perustuen.

2. Henkilöstö, yhteystiedot

Inarin kunnan ympäristöyksikön vastuuhenkilönä toimii Inarin kunnan ympäristöyksikön johtaja. Terveydensuojelulain mukaista valvontaa hoitaa hänen lisäksi terveydensuojelutarkastaja.

Käyntiosoite: Inarin kunnan ympäristöyksikkö
Latutie 1
99800 IVALO

Postiosoite: Inarin kunta
Ympäristöyksikkö
Piiskuntie 2
99800 IVALO

Muut yhteystiedot:

Ympäristöyksikön johtaja, terveydensuojelutarkastaja Minna Saramo
puhelin 0400 662 510
sähköposti minna.saramo@inari.fi

Terveydensuojelutarkastaja Paula Niskala
puhelin 040 124 4977
sähköposti paula.niskala@inari.fi

3. Valvonnan maksullisuus

Terveydensuojelulain 50 §:n mukaan kunnan on perittävä toiminnanharjoittajalta hyväksymänsä taksan mukainen maksu ilmoitusten käsittelystä, kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, näytteenotosta ja tutkimuksista. Myös valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvonta on maksullista silloin, kun määräysten antaminen perustuu terveydensuojelulain säännösten noudattamatta jättämiseen. Muusta maksullisuudesta, kuten kohteen hyväksymisestä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta, on säädetty erikseen. Terveydensuojelun valvonnasta aiheutuneet maksut määritellään Inarin kunnan ympäristöterveydenhuollon maksutaksassa.

4. Suunnitelmallinen valvonta

4.1 Valvontakohteiden kartoitus ja kohdeluettelo

Terveydensuojelulain mukaisista valvontakohteista useimmat ovat ilmoituksenvaraisia. Kohteet tulevat suunnitelmallisen valvonnan piiriin, kun toimija ilmoittaa toiminnan aloittamisesta terveydensuojelulain 13 §:n mukaan ja

terveydensuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen ja toimittaa siitä vastaanottotodistuksen toimijalle. Talousvetä toimittavien laitosten tulee hakea toimintansa hyväksymistä terveydensuojeluviranomaiselta ja ne siirtyvät suunnitelmallisen valvonnan piiriin hyväksymispäätöksen jälkeen.

Inarin ja Utsjoen kuntien terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan kohteet on kartoitettu ja kirjattu valtakunnalliseen VATI-tietojärjestelmään, joka on otettu käyttöön vuonna 2019. Kohdeluetteloa päivitetään jatkuvasti, kun kohteista saadaan lisätietoa.

Uudelle ohjelmakaudelle siirryttäessä varuskuntien majoitustilat kuuluvat Puolustusvoimien, Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Valviran yhteistyössä tekemän linjauksen mukaan terveydensuojelulain suunnitelmallisen valvonnan piiriin. Alkavalla ohjelmakaudella kartoitetaan ko. tilat yhteistoiminta-alueella ja pyydetään terveydensuojelulain mukainen ilmoitus tarvittaessa.

4.2 Valvonnan painopistealueet

Terveydensuojelun painopisteiden avulla resursseja kohdennetaan suunnitelmallisesti ja riskiperusteisesti sekä lainsäädännön tuomat muutokset huomioiden. Painopisteenä on tällä ohjelmakaudella asiakokonaisuudet, eivät niinkään tietyt kohdetyypit.

4.2.1 Inarin ja Utsjoen valvonnan painopisteet ohjelmakaudella 2020–2024:

Oma valvonnan tukeminen

Inarin ja Utsjoen alueella on viime vuosina pyritty korostamaan toimijan velvollisuutta tuntea oman toimintansa riskit. Toimijan oma valvonnan tukemista ja riskien tunnistamiseen ohjaamista painotetaan myös tällä ohjelmakaudella. Lisäksi Inarin Lapin Veden, joka vastaa pääosin yhteistoiminta-alueen talousvesiverkostosta, valvontatutkimusohjelma päivitetään.

Elinympäristöterveyden edistäminen ja yhteistyö

Viranomaisyhteistyötä pyritään lisäämään, jotta elinympäristöterveys otettaisiin osaksi kunnan strategiatyötä ja terveyshaittojen tunnistaminen ja ennaltaehkäisy olisi tehokkaampaa. Terveydensuojeluviranomaisen osallistamista alueidenkäyttöä koskeviin prosesseihin, kuten kaavoitukseen, pyritään parantamaan. Epidemiaselvitystyöryhmän toimintaedellytyksiä ja -tapoja selvitetään ja tarkennetaan.

4.3 Tarkastusten määrittely ja sisältö

Tarkastukset ovat keskeinen osa suunnitelmallista valvontaa, jossa tehdään 1) tarkastuksia ja 2) uusintatarkastuksia. Suunnitelmallinen tarkastus on säännölliseen valvontaan kuuluva ennalta sovittu tarkastus. Tarkastuksella voidaan tarkastaa jokin

kohde kokonaisuudessaan tai tehdä osatarkastuksia, jotka eivät kata kohteen kaikkia terveydensuojelulain alaisia näkökohtia kerralla. Tarkastuksella selvitetään, aiheutuuko toiminasta terveyshaittaa tai esiintyykö tarkastuskohteessa sellaisia tekijöitä tai olosuhteita, joiden vuoksi terveyshaitta voi syntyä. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti – tosin melko harvoin – mittauksia ja/tai näytteenottoa jatkotutkimuksia varten. Mikäli toiminnassa tai olosuhteissa havaitaan puutteita tarkastuksen perusteella, annetaan haitan estämiseksi tai tilanteen korjaamiseksi ohjeita, toimenpidekehotuksia tai -määräyksiä.

Uusintatarkastus on säännölliseen valvontaan liittyvä ennakoita sovittu tai ennalta ilmoittamaton tarkastus. Uusintatarkastuksella varmennetaan, että kohteen toiminta on saatettu hyväksyttävälle tasolle. Uusintatarkastus voi olla myös esim. tarvittavan asiakirjan pyytäminen nähtäväksi, jos siinä on aikaisemmin ollut puutteita. Tarkastusten keskeisin sisältö valvontakohdetyypeittäin on esitetty liitteessä 2.

Muun terveydensuojelun valvonnassa tehdään 3) tarkastuksia terveyshaittaepäilyn tai valituksen perusteella, 4) ennakkotarkastuksia tilanteessa, jossa kohteeseen on suunnitteilla uutta toimintaa, tai 5) käyttöönottotarkastuksia liittyen ilmoituksen tai hakemuksen käsittelyyn. Tarkastuksissa otetaan näytteitä tarvittaessa.

Kaikista tarkastuksista laaditaan tarkastuspöytäkirjat. Tarkastuksiin pyritään mahdollisuuksien mukaan yhdistämään muun lainsäädännön piiriin liittyviä tarkastuksia kuten elintarvike- ja/tai tupakkalain mukaisia tarkastuksia. Tarkastuksia tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistarkastuksina mm. rakennusvalvonnan, pelastusviranomaisen, työsuojeluviranomaisen ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

Valvonnassa eteen tuleviin erityistilanteissa toimimiseen on laadittu suunnitelma. Suunnitelma on esitetty *Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valmiussuunnitelmassa*.

4.4 Tarkastussuunnitelma

4.4.1 Valvontakohteiden riskinarviointi, tarkastustiheys ja tarkastukseen käytettävä aika

Terveydensuojelulain mukaiset, suunnitelmallisen valvonnan kohteet jaetaan kolmeen riskiluokkaan, joiden perusteella valvontakohdetyypin yleinen tarkastustiheys määrittyy.

Kohteiden riskejä arvioidaan kaikkien tarkastusten yhteydessä ja yksittäisten kohteiden tarkastustiheystarvetta muokataan tarvittaessa saatujen havaintojen perusteella. Merkittäviä tekijöitä riskinarvioinnin kannalta ovat altistuvien ihmisten määrä, erityisryhmä (lapset, nuoret, vanhuksat, kehitysvammaiset tai vajaakuntoiset, sairaat), altistava tekijä (taudinaiheuttaja, myrkyllisyys), altistuksen kesto ja/tai toistuvuus (jatkuva vai tilapäinen oleskelu).

Muita perusteita tarkastustiheyden määrittelylle ovat mm. toiminnanharjoittajan asiantuntemus ja toimintatavat (hygieniatuntemus, omavalvonta tai käyttötarkkailu, aikaisemmat ongelmat kohteessa, yleinen asennoituminen, piittaamattomuus ym.), tilan olosuhteet, rakenteet ja kalusto (varustelutaso, rakenteiden kunto ym.) sekä tiedottaminen ja varautuminen häiriötilanteisiin. Toimijalle kerrotaan, mihin mahdollinen tarkastustiheyden muutos perustuu ja miten hän voi siihen itse vaikuttaa.

Jäljempänä esitetyssä tarkastussuunnitelmassa (liite 1) on esitetty Valviran arvioima vuosittainen tarkastustiheys valvontakohtetyypeittäin ja valvontakohtetyypin riskiluokka, jonka perusteella on tehty kohtetyyppikohtainen valvontasuunnitelma Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueelle. Valvontakohtetyypin tarkastustiheyttä on joissakin tapauksissa vähennetty tai lisätty paikallisen riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointi perustuu kokemukseen kohteista ja tarkastuksilla tehtyihin havaintoihin. Yksityiskohtaista, järjestelmällistä riskinarviointia ei ole tehty.

Valvontakohtetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävän ajan arvioimisessa huomioidaan tarkastuksen tarkoitus, esivalmistelu ja sisältö sekä pöytäkirjan laatiminen. Tarkastukseen käytettävä aika voi vaihdella saman kohtetyypin sisällä paljon kohteesta riippuen.

5. Valvontanäytteet ja niiden tutkiminen

Talousvesi: Eurofins Ahma Oy suorittaa Inarin Lapin Vesi Oy:n ylläpitämän talousvesiverkoston säännöllisen viranomaisnäytteenoton (STM:n talousvesiasetus 1352/2015) Inarin ja Utsjoen kuntien alueella. Ympäristöyksikkö valvoo, että vesinäytteitä otetaan riittävästi ja että vesilaitosten valvontatutkimusohjelmat päivitetään säännöllisesti. Analyysitietojen sähköisen siirtopalvelun käyttöönotettavuus selvitetään tämän ohjelmakauden alkuun mennessä. Ohjelmakauden ensimmäisen vuoden aikana varmistetaan laboratoriopalveluiden saatavuus poikkeustilanteissa myös virka-ajan ulkopuolella.

Uimavesi: Inarin kunnan ympäristöyksikkö valvoo yleisten uimarantojen veden laatua STM:n asetuksen 354/2008 (pienet yleiset uimarannat) mukaisesti. Inarin ja Utsjoen kuntien alueella ei ole ns. EU-uimarantoja. Näytteenottotiheyttä on pienennetty ja pienennetään tarvittaessa edelleen paikallisen riskinarvioinnin perusteella, jota tehdään aktiivisesti. Terveysturvallisuusvalvontaviranomainen ottaa uimarantojen vesinäytteet. Inarin kunnan ympäristöyksikkö valvoo säännöllisesti kahden yleisen uimahallin, yhden kylpylän ja kahden hotellin uima-altaan vedenlaatua STM:n uimahallien ja kylpylöiden allasvesien laatuvaatimuksia ja valvontatutkimuksia koskevan asetuksen (315/2002) mukaan. Eurofins Ahma Oy suorittaa pääsääntöisesti varsinaisen näytteenoton kohteiden valvontatutkimusohjelmien mukaisesti.

Asumisterveys, sisäilma: Asuntojen, koulujen, päiväkotien ja vastaavien tilojen tarkastusten yhteydessä otetaan sisäilma-, materiaali- ja pintanäytteitä tarvittaessa. Näytteitä otetaan sekä kemiallisia että mikrobiologisia tutkimuksia varten. Asumisterveysasioissa noudatetaan STM:n asumisterveysasetusta (545/2015).

Terveydensuojelulain nojalla annettujen säännösten edellyttämät tutkimukset teetetään Ruokaviraston hyväksymissä laboratorioissa mahdollisuuksien mukaan (liite 3).

6. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi

Kunta lähettää ympäristöterveydenhuollon monijäsenisen toimielimen hyväksymän arvion ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta aluehallintovirastolle vuosittain suunnitelmavuoden jälkeisen maaliskuun loppuun mennessä. Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueella Inarin kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto huolehtii selvityksen antamisesta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa tarkastellaan, kuinka kattavasti suunniteltu toiminta ja suunnitellut tarkastukset ovat toteutuneet. Valvonnan kattavuus arvioidaan valvontakohdetyypeittäin. Kattavuus kuvataan liittämällä esimerkiksi arviointiin selvitys toteutuneiden tarkastusten lukumäärästä valvontakohdetyypeittäin, selvitys näytteenotosta valvontakohdetyypeittäin ja osallistumisesta valvontaprojekteihin. Tarvittaessa kerrotaan syyt tai perustelut mahdollisista toteutumatta jääneistä tavoitteista tai poikkeamista ja vaadittavat toimenpiteet, joiden avulla tavoitteet toteutuisivat suunnitelman mukaisesti seuraavalla tarkastelujaksolla. Myös valvonnan vaikuttavuutta ja painopisteiden toteutumista valvonnassa arvioidaan.

7. Valvonnan voimavarojen riittävyys

Terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan hoitamiseen tarvitaan vuosittain vähintään 50 htpv. Suunnitelmallinen valvonta jakautuu mm. koulujen, päiväkotien, liikuntatilojen, julkisten majoitushuoneistojen sekä talous- ja uimavesien valvontaan.

Muuhun kuin suunnitelmalliseen terveydensuojelun valvontaan tarvitaan arviolta n. 20–30 htpv. Suuri osa muuhun kuin suunnitelmalliseen valvontaan käytettävästä ajasta menee asuntojen ja muiden kohteiden terveyshaittojen selvittämiseen (tarkastukset ja mahdolliset mittaukset) ja osa terveydensuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyyn ja toimenpidepyyntöjen hoitamiseen. Neuvontaan, toiminnan kehittämiseen, lausuntojen antamiseen ja raportointiin kuluu myös osa valvonnan työajasta. Tällä ohjelmakaudella on tarkoitus varata aikaisempaa enemmän aikaa myös häiriötilannesuunnitelmien laatimiseen ja epidemiatyöryhmätoiminnan selvittämiseen.

Liite 1. Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyypit, niiden riskiluokka, tarkastustiheys ja tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika.

Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyypit		Riski- luokka	Ympäristö- yksikön tark.- tiheys/vuosi	Tarkastukseen keskim. käytettävä aika (tuntia)	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuonna 2020
Toimintaluokka:	Toimintatyyppi:					
Talousveden jakelu ja käyttö	Talousvettä toimittava laitos (asetus 461/2000):	3	2-1	8-15	0	0
	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m ³ /d tai vähintään 5000 käyttäjää)					
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10- 1000 m ³ /d tai 50–5000 käyttäjää)	3	2-1 (0,5*)	4-8	1**	1
	Talousvettä toimittava laitos (asetus 402/2000)	2	1-0,5 (0,3*)	2-6	1**	1
Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m ³ /d tai <50 käyttäjää)						
Kokoontuminen, julkiset huvi- ja kokoontumis- huoneistot	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot ja sisäleikkipuistot	2	0,3	2-4	12	5
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	2-1	0,3	5-15	11	5
Majoitustoiminta, majoitus- huoneistot	Hotellit, hostellit, maatilamatkailu, asuntolat jne.	2-1	0,2	2-4	87	23
Kauneudenhoitoa ja ihon käsittelyä suorittavat huoneistot ja laitokset	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely ja hoito	2-1	0,3	2-3	5	1
Sosiaalihuollon palvelut	Lasten päiväkodit ja vastaavat	2	0,5-0,3	2-6	23	10
	Lastenkodit / lastensuojeluyksiköt ja vastaavat					
	Vanhainkodit ja vastaavat					
	Muut sosiaalialan yksiköt					
Liikunta ja virkistystoiminta	Yleiset uimarannat (EU- uimarannat), yli 100 uimaria päivässä Pienet yleiset uimarannat, väh. kuin 100 uimaria päivässä	2	1	2-4	3	3

	Yleiset altaat: <i>uimahalli, kylpylä, uimala, vesipuisto tai muu yleinen allas</i>	3	2-1	4-5	7	6
	Yleiset saunat	2	1	2-3	1	1
	Yleinen liikuntatila: <i>urheiluhalli, kuntosali tai muu yleinen liikuntatila</i>	1	0,25	2-4	8	3
YHTEENSÄ					159	59

*Jos ainoastaan jakelua

** Kohdemäärän merkittävä pienentyminen edellisestä valvontasuunnitelmasta selittyy laskentatavan muutoksella (aikaisemmin laskenta on perustunut vedenottamoihin tai vedenjakelualueisiin, nyt vesihuoltolaitoksiin).

Riskiluokat:

Luokkaan 3 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa; esimerkiksi kun altistuvien määrä on suuri, toiminta on herkkä häiriöille, vaikutukset terveyteen ovat merkittäviä, altistusaika on pitkä (korkea riski).

Luokkaan 2 kuuluvat ne kohteet, joissa on mahdollista, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa, mutta terveysvaikutukset eivät ole merkittäviä (keskisuuri riski)

Luokkaan 1 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa (matala riski).

Tarkastustiheys:

2	kaksi kertaa vuodessa
1	kerran vuodessa
0,5	joka toinen vuosi
0,3	kerran kolmessa vuodessa
0,25	kerran neljässä vuodessa
0,2	kerran viidessä vuodessa

Liite 2. Valvontakohdetyypin tarkastusten sisältö

Kohdetyypit ja tarkastusten sisältö (sekä riskinarviointiin vaikuttavia tekijöitä)	
Tsl 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet (työtilat)	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Asutuksen läheisyys, asukkaiden määrä, asukkaiden häiriöalttius • Harjoitettavan toiminnan laatu, toiminnan jatkuvuus, • Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • Yleinen siisteys • Rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • Ilmanvaihto • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Kemikaalien käsittely ja säilytys • Jätehuollon järjestelyt
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Pesu- ja pukeutumistilat • Käymälät ja muut sosiaalityilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Julkinen majoitushuoneisto <ul style="list-style-type: none"> • hotellit • matkustajakodit ja muu majoitus • leirikeskukset tai vastaavat majoituskohteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Varustelutaso • Majoitustilat, yleiset tilat, käymälät ja pesu- ja saunatilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala tai kylpylä <ul style="list-style-type: none"> • uimahalli • uima-allas, uimala • kylpylä ja vesipuistot 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Henkilöstön allasvesihygieeninen osaaminen • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuminen • Tulosten ja poikkeamien raportointi terveydensuojeluviranomaiselle

	<ul style="list-style-type: none"> • Onko poikkeamien johdosta ryhdytty toimenpiteisiin • Allasveden laatuvaatimusten täyttymisen seuranta • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä • Vedenpuhdistuslaitteiden toiminta, niiden huolto ja käyttötarkkailu • Ilmanvaihto ja sisäilman laatu • Yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • Sauna- ja pesutilat • Kalusteiden ja pintojen kunto • Jätehuollon järjestelyt • Kemikaalien käsittely ja varastointi • Asiakasmäärät ja kirjanpito niistä
Yleinen uimaranta	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Uimarannan siivous ja jätehuolto • Yleiseen käyttöön tarkoitetut käymälät ja pukeutumistilat • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä ilmoitustaululla • Kieltoauku, jolla kielletään koirien ja muiden kotieläinten oleskelu uimarannalla • Riskit uimaveden laadulle • Kävijämäärät • Asetuksen (177/2008) mukaisille uimarannoille uimavesiluokitus ja uimavesiprofiili • Tiedottaminen • Erytistilanteisiin varautuminen
Koulu tai oppilaitos <ul style="list-style-type: none"> • peruskoulu • lukio, yliopisto, kansalaisopisto • keskiasteen eril. oppilaitokset 	<ul style="list-style-type: none"> • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat • valaistus • sisäilman laatu ja ilmanvaihdon riittävyys • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • harjoitettavan toiminnan laatu • käytettävän talousveden laatu • toiminnan aiheuttama melu • pöly ja haju • kemikaalien käsittely ja säilytys • jätehuollon järjestelyt, piha-alueet • oppilasmäärät ja tilojen riittävyys oppilasmäärään nähden
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustila	<ul style="list-style-type: none"> • vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat

	<ul style="list-style-type: none"> • vaatteiden käsittely • valaistus • ilmanvaihto • sisäilman laatu • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • melu • jätehuolto, piha- ja leikkialueet • lapsimäärät ja tilojen riittävyys lapsimäärään nähden
Vanhainkodit, palvelutalot ja muut asumispalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat • valaistus • ilmanvaihto • sisäilman laatu • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • melu • jätehuolto • piha-alueet • asiakasmäärät
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka, solarium	<ul style="list-style-type: none"> • vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • harjoitettavan toiminnan laatu • toiminnan jatkuvuus • toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • välineiden siisteys ja puhdistus • käsihygienia • työvaatteet • pesu- ja pukeutumistilat • käymälät • rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • ilmanvaihdon riittävyys • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • kemikaalien käsittely ja säilytys, jätehuollon järjestelyt • saako asiakas tarvitsemaansa erityistietoja ja ohjeita
Julkiset kuntosalit tai liikuntatilat	<ul style="list-style-type: none"> • vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • tilojen ja välineiden siisteys ja puhdistus sekä huolto ja ylläpito • ilmanvaihto • siivousjärjestelyt • pesu- ja pukeutumistilat • käymälät

<p>Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jätehuolto • vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • toiminnan luonne ja laajuus määrittelevät tarkastustoimintaa (altistuvien määrä, altistava tekijä) • harjoitettavan toiminnan laatu • toiminnan jatkuvuus • toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • yleinen siisteys • rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • ilmanvaihto • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • kemikaalien käsittely ja säilytys • jätehuollon järjestelyt • saako asiakas tarvitsemiaan erityistietoja ja ohjeita
<p>Talousvettä toimittavat laitokset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään 5000 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan yli 1000 m³/d 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi • Henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen • Vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus • Erityistilannesuunnitelmat ja varautuminen • Laitoksen suorittama käyttötarkkailu • Tilojen siisteys ja kunto • Vedenottamoiden rakenteiden ja verkoston kunto sekä niiden kunnan seuranta • Saneeraaminen • Kemikaalien käyttö ja varastointi • Vedenlaadusta tiedottaminen
<p>Talousvettä toimittavat laitokset</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50–5000 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan 10–1000 m³ päivässä • Muu asetuksen (461/2000) mukainen kohde 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi • Henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen • Vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus • Erityistilannesuunnitelmat ja varautuminen • Laitoksen suorittama käyttötarkkailu • Tilojen siisteys ja kunto • Vedenottamoiden rakenteiden ja verkoston kunto sekä niiden kunnan seuranta • Saneeraaminen • Kemikaalien käyttö ja varastointi

	<ul style="list-style-type: none">• Vedenlaadusta tiedottaminen
Talousvettä toimittavat laitokset <ul style="list-style-type: none">• Alle 50 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan alle 10 m3 päivässä• Muu asetuksen (401/2001) mukainen kohde	<ul style="list-style-type: none">• Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä• Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu• Soveltaen samat kuin yllä• Toiminnan laajuus (elintarvikealan yritykset, julkinen tai kaupallinen toiminta)

Liite 3. Laboratorioiden yhteystiedot

Talousvesi, uima- ja allasvedet:

Eurofins Ahma Oy

Teollisuustie 6 b, 96320 Rovaniemi

Asumisterveys:

Oulun seudun elintarvike- ja ympäristölaboratorio

Tutkijantie 4F, 90590 Oulu

Työterveyslaitos

Kastellin tutkimuskeskus,

Aapistie 1, 90220 Oulu

Scanlab Oy

Tutkijantie 4 f, 90590 Oulu

Erikoistutkimuksia:

Ruokavirasto

Mustialankatu 3

00790 Helsinki

puh. 020 772 003 (keskus)

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos

Mannerheimintie 166

00300 HELSINKI

puh. 09-474 41

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos / Ympäristöterveys
(erityisesti vesiperäiset epidemiat)

PL 95

70701 KUOPIO

Ilkka Miettinen

puh. 017-201 371 (vaihde)

Haartman Instituutti/virologian osasto (Norovirukset vedestä)

PL 21, Haartmanninkatu 3

00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Carl-Henrik von Bonsdorff tai Leena Maunula

puh. 09-1912 6506 fax. 09-19